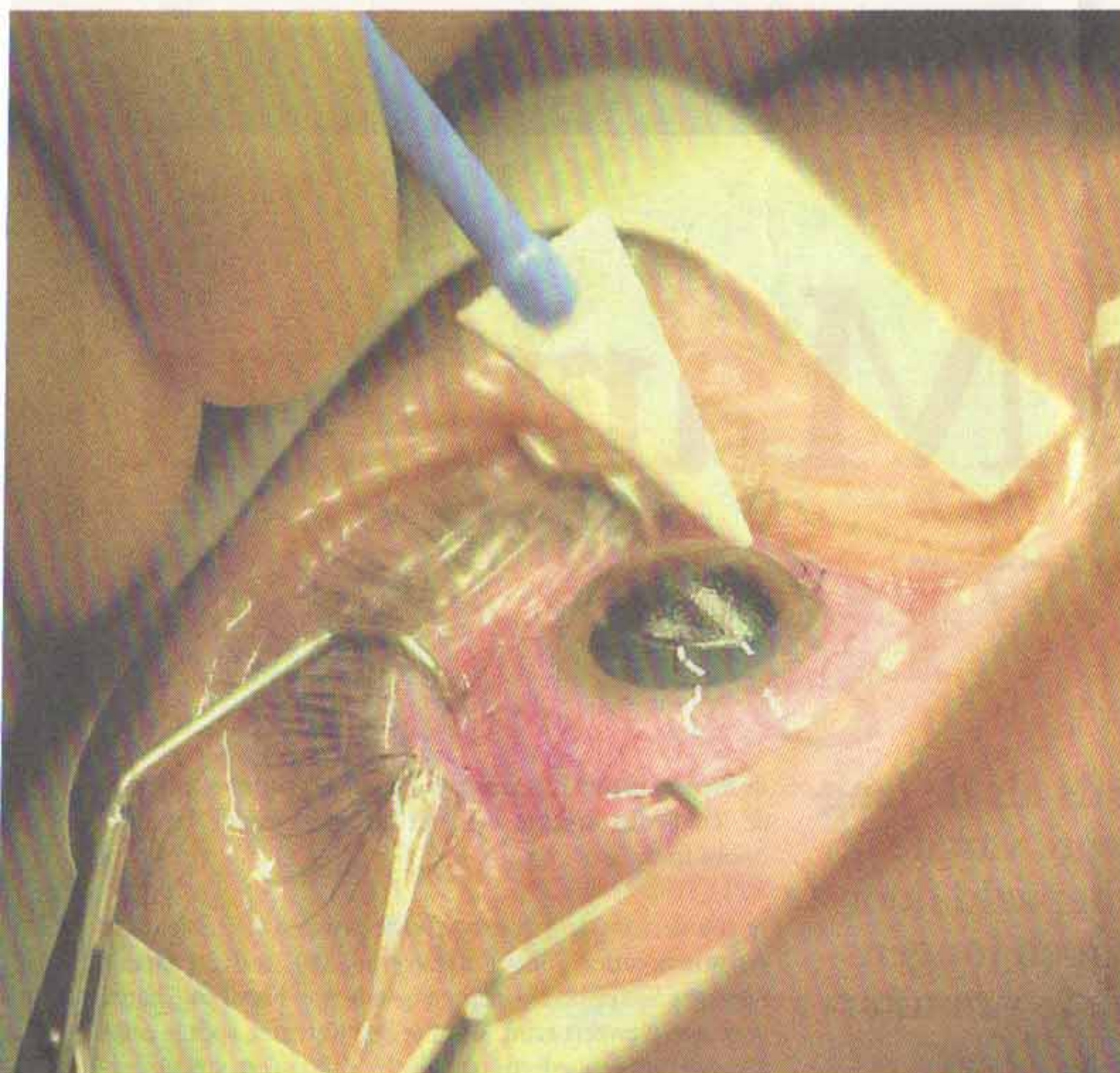

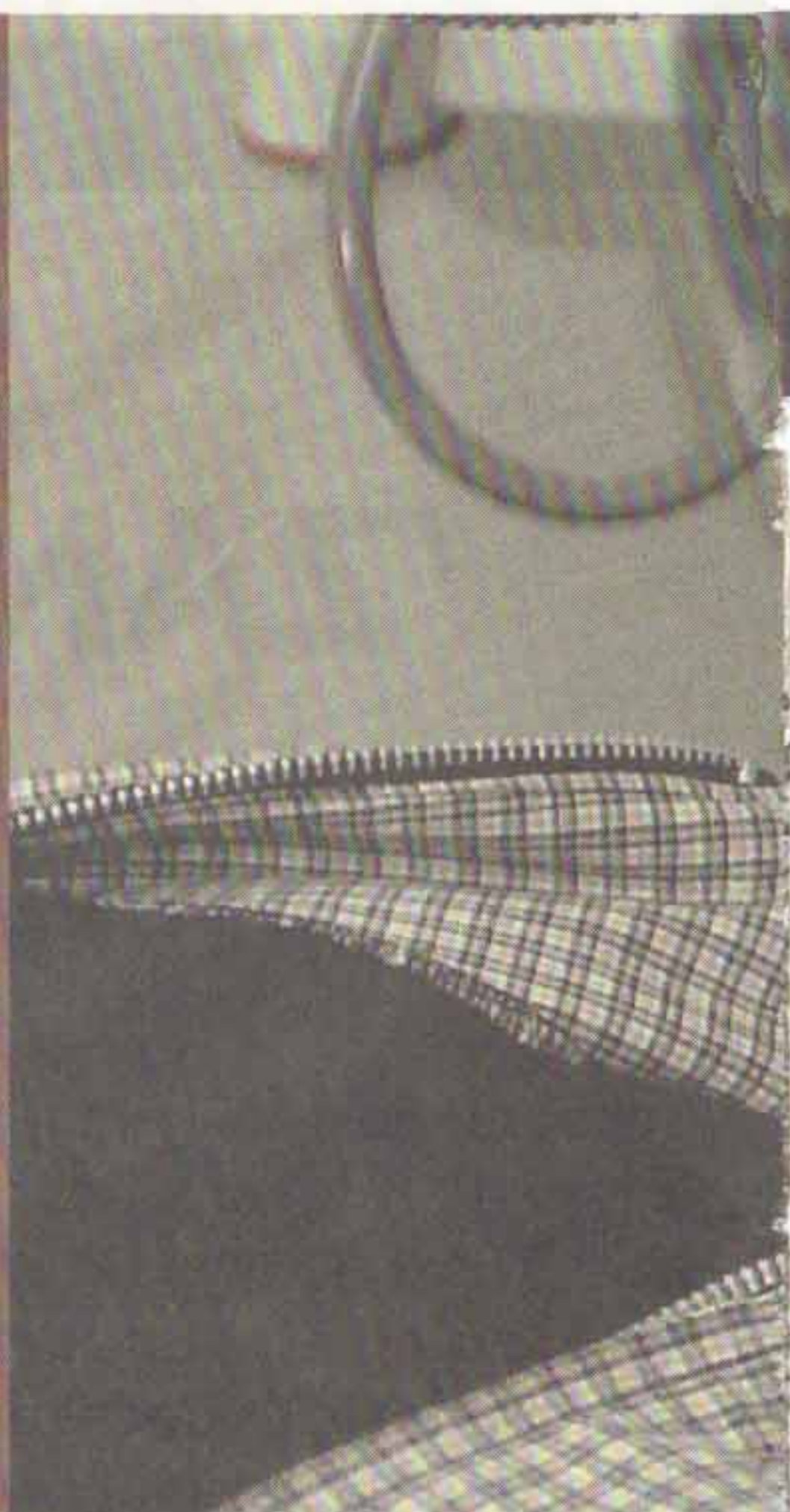
Je GELOOFT je OGEN niet...

Ooglaseren kan een wereld voor je openen, maar kijk wel uit waar je het laat doen.

FOTO'S: GETTY IMAGES

Scherp zien zonder bril of lenzen was jarenlang alleen weggelegd voor de happy few. Maar sinds kort stunten klinieken met de prijs van 595 euro per oog en daarmee ligt ooglaseren voor iedereen binnen handbereik. Maar is het allemaal wel zo mooi als het lijkt? Onze verslaggeefster (contactlensdrager en met -6 zonder bril of lenzen hopeloos verloren) duikt in de wereld van het ooglaseren en keert er verbijsterd uit terug.

De dubbele bodem van 'GOEDKOOPT' LASEREN

Tekst: KATINA STAVRIANOS

Het is al sinds jaar en dag een droom, 's morgens mijn ogen openen en alles kunnen zien. Helaas is dat elke ochtend weer een teleurstelling en begint mijn dag pas wanneer ik op de tast mijn bril heb gevonden en opgezet. Daarna op naar de lenzen, want zonder ga ik al zestien jaar de deur niet uit. En dan is daar opeens overall die reclame: voor nog geen 1200 euro je beide ogen laten laseren, minder dan de helft van wat je tot nu toe voor een behandeling moest neerleggen. Maar met het enthousiasme komen ook de vragen. Hoe kan de ene kliniek het voor zo'n laag bedrag aanbieden, terwijl je bij de ander nog altijd bijna tweeduizend euro per oog moet betalen? En is de goedkope behandeling net zo veilig en goed als de duurere variant? De aanbieder in kwestie beantwoordt de vragen op zijn website. Omdat het bedrijf de grootste aanbieder in Europa is, profiteert het van schaalvoordelen die aan de klant worden doorberekend, lezen we. Bovendien heeft de kliniek in laserbehandelingen getrainde optometristen en oogheelkundigen in dienst, waardoor de patiënt niet naar andere instellingen hoeft te worden verwezen. Nico Trap is vice voorzitter van het Nederlands Gezelschap voor Refractie Chirurgie (NRGC), een wetenschappelijke werkgroep die kwaliteitsnormen ontwikkelt voor ooglaserspecialisten en oogartsen visiteert die in aanmerking willen komen voor het NOG-refractiechirurgiekeurmerk. Daarnaast is hij drie dagen per week werkzaam als oogchirurg bij Diakonessenzie-

kenhuis en runt hij de overige twee dagen zijn eigen kliniek in Huis ter Heide. Trap vindt het allemaal net even iets te mooi voorgesteld. „Dat deze budgetklinieken door hun schaalvoordeel lager in hun prijs kunnen gaan zitten klopt. Maar er zijn meer factoren die de prijs bepalen. Een daarvan is de aanwezigheid van de oogarts tijdens het hele proces. Is deze bij de voor- en naonderzoeken niet of nauwelijks in beeld dan kan een kliniek een behandeling inderdaad voor minder aanbieden. Dit is echter niet in overeenstemming met de Consensus Refractie Chirurgie van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG). Hierin staan de richtlijnen omschreven waaraan de chirurgen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor het NOG-keurmerk dat we in mei presenteren. Dit keurmerk kan mensen straks helpen bij hun keuze voor een kliniek.” „Daarnaast wil ik erop wijzen dat de 595 euro per oog een 'vanaf' prijs is. En daarmee kan het een lokkertje zijn om mensen binnen te krijgen. Maar uiteindelijk bepaalt je persoonlijke situatie het bedrag en dat ligt in veel gevallen aanzienlijk hoger.” Dat nodigt uit om het zelf te ondervinden. Het vooronderzoek, waar je normaal gesproken al snel zo'n honderd euro voor moet neertellen, is bij de budgetkliniek gratis, dus wat dat betreft niets te verliezen. Het telefoontje naar de vestiging in Amsterdam is zo gemaakt en drie dagen later kan ik terecht. Het eerste deel van het ruim anderhalf uur durende vooronder-

zoek, waar inderdaad geen oogarts aan te pas komt, wordt afgenomen door een zogenaamde oogconsulente. Waarom ik nu pas overweeg om mijn ogen te laten laseren? Vanwege de prijs dus. De vrouw kijkt me met enig medelijden aan en vertelt dat ik er met mijn afwijking van min zes niet op moet rekenen dat ik ook maar in de buurt van de 595 euro per oog kom. „Maar”, stelt ze gerust, „we hebben financieringsvoorwaarden en de eerste 12 maanden mag je rentevrij aflossen.” Klinkt toch interessant. Het laatste deel van het vooronderzoek gebeurt door de optometrist die serieus nieuws brengt. Na uitvoerige bestudering van mijn ogen blijkt zich onder het ooglid van mijn rechteroog een beginnende ontsteking te bevinden die, wanneer niet behandeld, zo ernstig kan escaleren dat ik uiteindelijk nooit meer lenzen kan dragen en niet meer in aanmerking kom voor laseren. Vriendelijk doch dwingend vertelt de optometrist dat ik een week lang mijn contactlenzen niet mag dragen. Voor de ontsteking krijg ik antibioticadruppels en voor mijn droge ogen kunsttranen. Overigens blijkt de beginnende ontsteking geen nadelige gevolgen te hebben voor het uitvoeren van een laserbehandeling op korte termijn, want voordat ik de kliniek verlaat, krijg ik mijn persoonlijke advies gepresenteerd. Ik heb geluk, vertelt de optometrist. Ben, net als 90 procent van de klanten, de perfecte kandidaat voor de vrijwel pijnloze Lasik-behandeling waarbij

OM OP TE LETTEN

*Verzeker je ervan dat het vooronderzoek (gedeeltelijk) wordt uitgevoerd door een oogarts.
*Kies voor een oogarts met een NGRC of NOG-registratie.
*Vanaf mei is er een keurmerk voor klinieken. Op de site www.oogheelkunde.org is te zien welke klinieken aan het keurmerk voldoen.

*Tussen het advies van de oogarts en de daadwerkelijke behandeling moet minimaal een week bedenktijd zitten.
*Kies voor een kliniek met een ZKN-registratie.
*Verzeker je ervan dat er gebruik wordt gemaakt van nieuwe, goed onderhouden apparatuur.
*Vraag naar het slagingspercentage van de behandelingen.

Een goede arts zal hier eerlijk over zijn.
*Informeer hoe het zit met herbehandeling. Zit dat bij de prijs inbegrepen en zo ja vanaf welke sterkte? Er zijn klinieken die tot min één geen herbehandeling doen, terwijl je dan nog steeds niet fijn ziet en met autorijden bijvoorbeeld nog altijd een bril nodig hebt.

Trap: „Wat betreft de dikte van het hoornvlies zitten ze goed, die is er perfect voor. Alleen zijn de ogen op dit moment zo droog dat Lasik niet mag worden uitgevoerd. De behandeling beschadigt namelijk de zenuwen, waardoor traanvocht minder wordt. Normaal gesproken herstelt zich dat vanzelf, maar wanneer je al last van droge ogen hebt, kan dat tegenvallen en loop je het risico de rest van je leven te moeten druppelen met kunsttranen.”

Haaks op het advies van de 'goedkope' ooglaseraanbieder een paar dagen eerder, laat Trap weten mij op dit moment helemaal niet te behandelen. Nadat mijn ogen een paar weken rust hebben gehad (dus bril op) wil hij opnieuw kijken of behandeling mogelijk is. Maar dan wel Lasik- of PRK (de pijnlijke laservariant). „Lasik lijkt uitgesloten.” Hoewel je het verwerpelijk mag vinden, kan de stuntmethode worden gezien als een slimme marketingtruc. Pijnlijk voor je portemonnee, maar in principe niet schadelijk voor de gezondheid. Maar NGRC-vice voorzitter Trap wijst ook op de medische aspecten. „Ik kan mensen die overwegen hun ogen te laten laseren alleen maar op het hart drukken zich te laten behandelen bij een kliniek waar de oogarts in elk geval een deel van het vooronderzoek doet.” „De goedkopere behandelingen op zich kunnen prima zijn, zolang het een kliniek is die zich houdt aan de Consensus of soortgelijke normen.”

een flapje wordt opgelicht dat na het laseren weer wordt teruggeklapt. Wel is mijn pupil groter dan gemiddeld, waardoor ik verplicht de geavanceerdere Wavefront-behandeling moet ondergaan. Daar beginnen de extra kosten: 250 euro per oog. Ook krijg ik het advies te kiezen voor de Intralase-behandeling, het nieuwste van het nieuwste waarbij het flapje niet meer mechanisch, maar met de laser wordt gemaakt. De traditionele methode werkt voor mij ook, vertelt de optometrist, maar Intralase heeft gezien mijn sterke afwijking de voorkeur. Uiteraard kies ik voor Intralase, het gaat immers om mijn ogen. Extra kosten: 500 euro. En dan heb ik natuurlijk -6, terwijl het bedrag van 595 per oog slechts geldt tot -2. Behandeling van de sterktes daarboven loopt trapsgewijs op. Totale kostenplaatje

voor behandeling van mijn beide ogen: € 3350. Bijna drie keer zoveel als de prijs waar ik op af ben gekomen! Desondanks overweeg ik serieus een behandeling en vraag daarom een second opinion aan bij oogarts Nico Trap. Na eenzelfde onderzoek als drie dagen eerder krijg ik een voor mij geruststellende mededeling: er is geen sprake van een oogontsteking. Wel zeer droge ogen die aandacht verdienen, maar de voorgeschreven antibiotica-druppels zijn overbodig. Het blijkt zelfs dat deze wettelijk gezien alleen door een oogarts mogen worden voorgeschreven en in geen geval door een optometrist. Maar ernstiger nog is de behandeling die onder deze omstandigheden wordt geadviseerd, namelijk Lasik.